

نام درس: دناى ادیب نام دبیر: غزاله صادق زاده

مبحث: مثنوی بی آرزو

مقطع: دبستان پایه: چهارم-پنجم-ششم

بی آرزو

به غاری تیره، درویشی دمی خفت

که من گنجم، چو خاکم پست شمار

بس است این انزوا و خاکساری

شکستن خاطری در سینه‌ای تنگ

فشردن در تنی، پاکیزه جانی

به نام زندگی هر لحظه مردن

به خشت آسودن و بر خاک خفتن

تو را زین پس نخواهد بود رنجی

ببر زین گوهر و زر، دامنی چند

برای خود مهیا کن سرایی

در آن خفتن، به او گنجی چنین گفت

مرا زین خاکدان تیره بردار

کشیدن رنج و کردن بردباری

نهادن گوهر و برداشتن سنگ

همائی را فکندن استخوانی

به جای آب و نان، خونابه خوردن

شدن خاکستر و آتش نهفتن

که دادت آسمان، بی رنج گنجی

بخر پاتابه و پیراهنی چند

چراغی، موزه‌ای، فرش، قبایی

ادامه

بگفت ای دوست، ما را حاصل از گنج
چو می باید فکند این پشته از پشت
تو را بهتر که جوید نام جویی
مرا افتادگی آزادگی داد
چو ما بستیم دیو آز را دست
چو شد هر گنج را ماری نگهدار
نهان در خانه ی دل، رهنانند
چو زر گردید اندر خانه بسیار
سبکباران سبک رفتند ازین کوی
ز تن زان کاستم کاز جان نکاهم
فسون دیو، بی تاثیر خوشتر
هراس راه و بیم رهنم نیست

نخواهد بود غیر از مسحت و رنج
زر و گوهر چه یک دامن چه یک مشت
که ما را نیست در دل آرزویی
نیفتاد آنکه مانند من افتاد
چه غم گر دیو گردون دست ما بست
نه این گنجینه می خواهیم، نه آن مار
که دائم در کمین عقل و جانند
گاهی دزد از در آید، گه ز دیوار
نکردند این گل پر خار را بوی
چو هیچم نیست، هیچ از کس نخواهم
عدوی نفس، در زنجیر خوشتر
که دیناری بدست و دامنم نیست

شرح واژگان و دشواری ها

خفت: خوابید

انزوا: گوشه گیری

خونابه خوردن: رنج کشیدن

نهفتن: پنهان کردن

سرا: خانه

پشته: بار

افتادگی: تواضع - فروتنی

دیو آرز: شیطان حرص و طمع

رهزن: دزد

فسون: افسون - جادو

پست مشمار: من را بی ارزش ندان

خاکسار: متواضع - فروتن - بی ادعا کسی که خاکی و ساده زیست است

برداشتن سنگ: رنج کشیدن

هما: مرغی افسانه ای که نشانه ی سعادت مندی بوده و خوراکش استخوان بوده است.

خشت: آجر خام

زر: طلا

موزه: کفش

نام جویی: دنبال اسم و رسم - شهرت طلب

آزادگی: دل بسته ی چیزهای دنیایی نبودن

دیو گردون: شیطان قضا و قدر

زان: برای آن

عدوی نفس: نفسی که دشمن انسان است

زین: از این

خاکدان تیره: دنیا

فشردن: له کردن

فکندن: افکندن - انداختن

آسودن: استراحت کردن

پاتابه: نوعی کفش

قبا: پیراهن

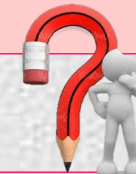
محنت: رنج و سختی

گردون: فلک - آسمان

کاستم: کم کردم

هراس: بیم - ترس

درک مطلب

۱- چرا درویش گنج را نپذیرفت ؟

۲- سه مورد از ویژگی های درویش را نام ببرید ؟

۳- به نظر شما ثروت چگونه ی تواند باعث گمراهی ما شود ؟

مجمع آموزشی هوشمند خدیجه کبری (س)

www.kksec.org

<https://instagram.com/khadijekobra1368>